

MARÍA DEL CARMEN GETE-ALONSO, MARIA YSÀS I JUDITH SOLÉ, *DERECHO DE LA PERSONA VIGENTE EN CATALUÑA*, 3a ED., MATARÓ, CÁLAMO, 2006; MARÍA DEL CARMEN GETE-ALONSO, MARIA YSÀS I JUDITH SOLÉ, *DERECHO DE FAMILIA VIGENTE EN CATALUÑA*, 2a ED., BARCELONA, CÁLAMO, 2005; MARÍA DEL CARMEN GETE-ALONSO, MARIA YSÀS, JUDITH SOLÉ I JOSEP LLOBET I AGUADO, *DERECHO DE SUCESIONES VIGENTE EN CATALUÑA*, MATARÓ, CÁLAMO, 2006; MARÍA DEL CARMEN GETE-ALONSO, MARIA YSÀS, JUDITH SOLÉ I M. DEL CARMEN NÚÑEZ ZORRILLA, *NOCIONES DE DERECHO CIVIL VIGENTE EN CATALUÑA*, MATARÓ, CÁLAMO, 2006

La normalitat d'un dret civil de vigència territorial regional com el català s'ha de mesurar per mitjà de diversos paràmetres. Constitueixen la mostra més evident de la seva vitalitat, la seva al·legació davant dels tribunals per part dels advocats i el seu ús com a raó per a decidir en les sentències. Però, per tal d'arribar a aquest punt i, a més, garantir que successions futures d'avocats i jutges segueixin aplicant el dret civil català, cal que aquestes noves generacions coneguin aquest dret durant la seva formació. En altres paraules, cal que el dret civil català sigui el dret vehicular de l'ensenyament jurídic universitari. Per això són imprescindibles els manuals universitaris, també els de dret civil català, tot i que sembla un fet incontestable que als estudiants universitaris cada cop els costa més acudir-hi. Aquest és el forat que omple, amb el rigor i la qualitat que sempre caracteritzen els seus treballs, la professora Gete-Alonso, acompanyada ara de les professores de dret civil de la Universitat Autònoma de Barcelona Maria Ysàs Solanes i Judith Solé Resina, directora de la col·lecció «Derecho Civil Vigente en Cataluña», que publica Cálamó Producciones Editoriales. En efecte, les obres de referència publicades fins a l'actualitat que compendien el dret civil català, ultrapassen, pels seus continguts i la seva extensió, la funció d'un manual a l'abast dels estudiants. La sèrie, doncs, escrita per la professora Gete-Alonso i les seves col·laboradores (i un col·laborador en matèria de successions), compleix una funció fonamental per al dret civil català.

La segona característica que destaca d'aquesta sèrie de llibres jurídics és que, com el seu nom indica, abasta tot el dret vigent a Catalunya en cadascuna de les matèries: dret de la persona, dret de família i dret de successions. Això suposa que no només s'aborda el dret civil català, és a dir, les lleis civils aprovades pel Parlament de Catalunya en el marc de la seva competència estatutària, sinó que s'aborda també el dret civil estatal que s'aplica directament a Catalunya perquè es tracta de la competència exclusiva de l'Estat d'acord amb l'article 149.1.8

de la Constitució espanyola. En la seva funció de manual universitari, els llibres publicats cobreixen tot el programa de dret de la persona i de dret de família, de manera que no cal utilitzar dos manuals distints, un de dret civil català i un altre de dret civil estatal, per a cadascun dels drets civils que regulen la matèria.

Del volum dedicat al dret de la persona es poden destacar els aspectes següents: l'estudi del present procés codificador a Catalunya, l'anàlisi de les fonts del dret i dels efectes del temps en el dret civil partint de la base del llibre primer del Codi civil de Catalunya, el tractament de l'edat i de la seva repercussió en la capacitat d'obrar —per a la qual cosa se sistematitzen les diverses normes que se n'ocupen en el nostre dret civil—, les institucions de protecció de la persona i altres aspectes de més actualitat, com els drets d'informació relatius a la salut i l'autonomia del pacient, així com, per descomptat, l'aproximació a la competència civil des de la perspectiva del nou Estatut d'autonomia.

El volum dedicat al dret de família és, probablement, el que millor palesa la dualitat d'ordenaments jurídics aplicables a Catalunya. S'obre amb el capítol dedicat a la família i les situacions convivencials no familiars, segueix amb l'obligació d'aliments, la filiació i l'adopció, i passa després al matrimoni, amb temes basats en el Codi civil —la capacitat matrimonial, la forma del matrimoni, la nul·litat, la separació i el divorci— i temes basats en el Codi de família —els efectes del matrimoni i de la nul·litat, la separació i el divorci. Cal destacar també que, a banda dels règims econòmics generals regulats en el Codi de família, es dedica una lliçó al règim econòmic de *gananciales*, un règim, no s'ha d'oblidar, pel qual es regeixen un significatiu nombre de matrimonis catalans. L'últim capítol es dedica a les unions estables de parella.

En canvi, el dret de successions que s'exposa en el volum corresponent és el que es conté en el Codi de successions, ja que, tenint en compte la repetida doctrina del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en aquest sentit, la seva completesa impedeix l'existència de llacunes que permetin l'aplicació supletòria del Codi civil estatal. El llibre s'estructura a l'entorn dels fonaments successoris i, malgrat la concisió obligada en una obra d'aquestes característiques, no renuncia en cap moment a l'exhaustivitat, com palesa el fet que, per exemple, es dediqui un apartat als drets successoris dels acollidors en l'acolliment de gent gran. Cal destacar la participació en la redacció d'aquests capítols del també professor de la Universitat Autònoma de Barcelona i ara magistrat Josep Llobet i Aguado.

El darrer volum publicat fins ara dins de la sèrie, amb la participació de María del Carmen Núñez Zorrilla, és el dedicat al dret civil vigent a Catalunya. Es tracta de la versió des del dret civil català d'un manual d'introducció al dret

civil adreçat especialment —encara que no exclusivament— als estudiants de llicenciatures distintes de la de Dret, com ara Ciències Empresarials o Ciències del Treball. Són objecte d'estudi les principals institucions del dret patrimonial, incloent-hi les referències necessàries al dret de família i el dret de successions, i amb una atenció particular, amb relació a l'extensió total del llibre, al dret de danys.

En aquesta recensió s'ha posat l'èmfasi en el fet que es tracta d'una sèrie editorial que té l'estudiant com a destinatari natural. Això no s'ha d'entendre com un demèrit, ni tampoc significa que el jurista professional no hi pugui trobar una síntesi eficaç de les institucions amb la referència de la jurisprudència més rellevant. No és un demèrit escriure un manual clar, entenedor, succint i alhora complet, ja que és una eina fonamental en l'aprenentatge del dret. L'èxit en forma de reedicions és la constatació de la feina ben feta. Si, a més, la base de la sèrie és el dret català, aleshores s'ha de valorar molt positivament no només la dedicació dels autors, sinó l'esforç editorial que hi ha al darrere, per la seva contribució a la normalització del nostre dret civil. Ara només cal esperar que apareguin els volums que haurien de completar la sèrie —drets reals i dret d'obligacions i contractes— i pregar perquè, d'aquí a pocs anys, el mercat permeti que comptem amb l'edició en català d'aquesta sèrie, cosa que acabarà d'equiparar el dret civil català amb el de qualsevol altre país del nostre contorn cultural i geogràfic.

Antoni Vaquer Aloy
Catedràtic de Dret Civil
Universitat de Lleida